

իշխանաթիւն պէհէր արարար պիր տէֆար րդ 5 ԳՂԷ
 իբի տէֆա իշխն պէհէր տէֆարաբն . . 2 »
 իւշ տէֆա իշ իւն պէհէր տէֆարաբն . . 1½ »
 իւշ տէֆարաբն Գ իւտէր օյան , վէ Գյայէթ աւդուն ի-
 լանաթ իշ իւն ալրիւն բաղար րդ օլաւուր :
 Տար բաղարուն իշին մեթիւս պէ իւանաթն բօս .
 լաւ մէարուն կէրն , կէ օնտէրէրին իւրէրին օլ-
 տաղու պու մաշարուն պէսան օլաւուր :

Ուետաի Հաղըգէթինն պու տէրէճէճէ
թէպտիլի լիսան իթմէսինն հիքմէթին
նէ⁶⁰ տիր աճապաւ. շու թաաաաաա իթտիլի
էյէլէրին քիսաֆէսի քէտտինաէ ոլտու
դու հալտէ ալէյհիլիլէ յիտայէ գաաաա
աթէյ վիւսկիւրիւր, պիլղէ հաղաթէթ
իթմէք ին իւն նէ թապիրէր գուլա,
նաճաղըն պիլլէզ լքէն, պու գաաաա
իւսապ, միլլէթ մուհապպէթին թաշ-
կընըզը, պիլղէլէրն պու գաաաա լիա-
յէթ մէ հիւրմէթ նէտէ⁶¹ նշաթ ի
տէյօր: Աճապա Մօնտ դաղէթաճընըն
մուխպիրինն տէտիլի կիպի, Հաաու-
էֆէնաի թարաֆիրաւընըն մուճա-
լիլէյհին ալլի իլէ եէրինէ միլլէթին
աաաա դիլատէ մուհապպէթի օլան
պիր զաթին նապա օլունմաճընը
« Պապը Ալինն վաաէթայի ըհալլէսին
իլէ » իսթիտա իթմիշ օլաաաընընն
մի աըր: Էյր պու իսէ մէպպա
Մօնտ վէ Սէաապը Հաղըգէթ վէ ապիր
պիլ ճիւմէ խ թրամմնթէն դաղէթա-
լարընըն աշըըր քէտէր էթմէյէ վէ
իշի ութթալըզըլա թէսքին կյէմէյէ
չալըշպայա հաղգաթըր վար: Հէմտէ,
Մօնտ մուխպիրինն տէտիլի կիպի,
պարի տօղրուտան տօղրույա Բոմաաան
իսթիտա իթմէլէր, նէ իսէ. Պապը
Ալինն, պիր հիքիւմէթը իսլամիլէնն
պաաէթաա իլէ Հաաուէ էֆէնտինն
քէնաի աղիղ բաթիրքլէրինն, Բո-
մաւըն նապա իթտիլի մէմուրուն աղ

լինի իր թիվէն . . . ուղղութեամբ պիտի
թիւն պիտի կախարհաւորութիւն հերետի-
կոսութիւն բաժնորդութեամբ ինքնա-
լուծման հասուն էֆէնտիկ պէտքէ ֆե-
տա՝ իր թիվէն . . . ուղղութեամբ տիրա-
ւոր . թիվէն հասուն էֆէնտիկ գաւա-
սը ինքն թէտայր Հազարէթին մու-
գատութեան սեօղէրին հեր պիր չէ-
յի ֆէտա իտէնէք օրան գայու գա-
թօլիքէր պէտքէ Բաբա հազարէթէ-
րինին . Մ . Բիւրիսին կոնքաւի վե-
շըրաբերակաւարնաւ իր թաւթ իր թիվ-
յէ հմր իր թաւթէրի աղիւղ ինքնա-
ր իր թիվէն Շիւպէտիկ պու-
հաւաւորի թէտայր Հազարէթ տու-
տուգու վազր թ . պաշտոնան աշաղը
սուգ սուգ սուլար ինքն տիր . Սը-
թըգ հերետիկոս վէ հեթանոս իւլե
Գաթօլիկին նախը ֆարգ իր թիվէն . Գա-
թօլիքէր տէ հերետիկոս օլտու կիթ-
տի : Հասուն էֆէնտիկ թարաֆտարա-
նը անը թէտու իտէրէր իտէ , արթըգ
նախը գուտուրուծա Գաթօլիք տէ-
յիլ սինիկ տէմէլի : Պուտուէն էյիսի
գաթօլէն Հասուն էֆէնտիկ գապուլ
իր թիվէն չէնէրէ տէ շիմտիտէն Գաթօ-
լիք տէմէլի քի , ուղղա թէգալէթ մէյ-
տանա չըգաւարն . . . պո՛ւ մու տուր
աճապա Սէտանն պէտքէ անաղըն
ինսաֆա կէլէսինին հիւքմէթի : Հէր
նէ հալ իտէ , պիւղէր Սէտանն հիւ-
վիթ վազրէթաւ օլտուրուծա պիւր-
յիսիկաւէն , պուտու տալիս իր թիվէն
իտէմէյիւպ , Սէտայր պէր թէրաֆի-
տէրիկ վէ շիմտիկ գաւապ Հասուն
էֆէնտիկ , թարաֆտար պուլուծան
միլլէթտալարըրըս իր թաւթն , ան-
լէրէ չու միւթալալէրիմիկ արդ ի-
տէրիկ :

Ինքն ինքն տուր քի , շիմտիկ գա-
տար պիւղէրէ հերետիկոս վէ հեթա-
նոս արթալարըր վէրիկալինին կէօրտի-
յիսիկաւէն , Գաթօլիք մէյգէպիւնտէն
աճապա չըգաւարըր տէյիւ գօր-
գուպ , պիւղէրտէն ուղապ տուրույօր-
թուտուգ :

Իլթէ շիմտի իլ մէյտանա չըգաւար-
Սէտան Հազարէթ պիւլէ Գաթօլիք օլ-
տուրուծա իր գաւապ իտէյօր . հաթ-
տա պիւղիկ պիւղէնտէնիկ տալիս մի-
նասիկ կէօրիկ . Եպիւրըգ պէքէյօր
քի պիւղ հէր իլի պիւթիւրէլիմ , տալիս
միլլէթ թէքմիլ գազանալըմ , օ վազր թէ-
նէ տէյէնէյիկ , տէյօր : Իմտի սիւղէ-
րէ սիւալ իտէրիկ , էյէր պիւղիմ տա-
վաւորտա հերետիկոսութիւն , հեթա-
նոսութիւն Եօգսա , վէ սիւղին գալիկ-
նիկտէ տալիս , մէմուլ իր թաւթիմիկ իւ-
քէն , միլլէթ մուհապէթի վարդաւ ,
նիլին պիւղիմէն շիմտիտէն պիւղէնտէյի-
սինիկ քի , պիր միլլէթ գաւապալարը
պէյիսիտէն նիկա պիր ան էվիլէ պիւթ-
սին վէ միլլէթին տալիսարըն , գալիս-
նըմաւարն սիւղ տէ Եպիւրըմ Ետէրէք ,
օլ չէրէֆտէն սիւղ տէ հիստէտար օլա-
պիւրըգ : Սէտա հէր չէյ պիւղտէ տիր
տէյօր . լաքին սիւղ օնուլ բաթըրտը-
սինա պապմայրն :

Իլթէ Հասուն էֆէնտիկին աղիւղին
հէմէֆերալարըրըգ իսթիտա իր թիւլ-
լաքին պէտքէ օլմասա պիւլէ , շուրա-
տա պիր Հասուն էֆէնտիկ վար . օտա
կիթտիկին կիպի , օրթատա նէ մօնսին
Եօր Բիւրիսին էվրազը գալըր , նէ Ս-
ուաքերան էֆէնտիկին հիւքմիւ , նէ
Սէտայր Հազարէթ , նէ կախարհաւոր-
ութիւն , նէ պիր չէյ : Կէլին միլլէթին
տալիսարն սիւղտէ պիւղիկէ իր թիվ-
ֆար իտին , մատամ քի արթըգ հե-
րետիկոս օլտուրուգ տէյէնէյիկալիւ . Եօգ
էյէր Երնէ Սէտանն թէշլիկալթընա
գալըրըպ , սէպէպիւղ վէ մանաւոր
պիր տալիսա գալիսինիլին չէհատէ-
թի օլմայարուգ տէվաթ իր թիվէյի թէր-
հիս իտէրէնիկ , Երնէ սիւղ պիւրիսի-

նիկ . լաքին սիւղ տէ միլլէթին
սէվտիք , պիւղ տէ միլլէթ իլին չալը-
տըգ վէ միլլէթ ուղղութեամբ ինքն-
քըմիլըն էվիլտիկին վազր թ ֆէտա-
քեարըգ իր թիվէն տէյէպիւլմէք չէրէ-
ֆինի թէտու իր թիվէն օլտուրուծա : Վա-
գաւա օ տա սիւղին պիւլէնէյիլիկ չէյ .
լաքին , պու գաւապըգ իսթիտանէ
սէօղիւ սէօղէմէք պիւղէ Եպիւրըրը Ե-
տը . պուտուտէն Եօթէսի Երնէ սիւղէ ա-
յիտ տիր :

1867 Օգոստոս 13—25 , յաւուր
վերափոխման Սատուածածնայ , Գեր .
Հասուն կաթօլիկոսը , Սիտոնեանց մի-
աբանութեան Արքայապետ Սուրբա-
գերապաշտաւը , Եկեղեցիէն դուրս
վերափոխութեան պատճառաւ Եղած գր-
տութիւններէ եւ խօսակցութիւններէ
Երկու օր ետք , Վ . Հ . Ստեփաննոս
Սարգիսն վարդապետը կաթօլիկոսա-
րան կանչելով անոր հետ միատեղ ե-
ղած խօսակցութեանց համառօտ պատ-
մութիւնն է :

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ես ստորագրեալս կը յայտարարեմ
Երգմամբ չալի թէ պատրիարքական
իշխանութեան հրատարակման հան-
դիսաւոր տօնին երկրորդ օրը , Գեր .
Հասունեան պատրիարքը կանչելով
զիս , անշան եւ պարսպ հարցմունք-
ներէն ետք ինծի կը հարցունէ թէ
ինչո՞ւ համար Սիտոնեանները ոչ հան-
դիսութեան եւ ոչ հազիկեցոյթին ներ-
կայ էին . որով ժողովրդեան մէջ արժ-
գոհութեան պատճառ եւ իմ անձիս
անպատուութիւն եղաւ : Ես բոլոր
վին այլալոյն եւ զարմացեալ ասանկ
արտաքայ կարգի հարցման մը , պա-
տախտանցի , հոգեւոր Տէր , արքեօք
այս առանց հիմնական պատճառի՝
հանդիպած է :

Կը պատասխանէ պատրիարքը .
ինչ փոյթ էր ձեզի Սուրբաւ գերա-
պաշտաւին գործքը , անոր անհա-
զանքութեան համար Բրօքալանտա-
յէն հրահանգ ունէի հանդիսութեան
մէջ չմտնելու , բայց դուք ամէնք
նիկ ալ գտնուելու էիք : Ես այսպի-
սի խուժառու խօսքերուն չկրնալուս
սրտի յաւս մեղմել , ահաւայ սկսայ
լալ , եւ ըսի իրեն . Սուրբաւ գերա-
պաշտաւը մեր միաբանութեան գը-
լուիլը ըլլալով , եթէ գլուխը կտրը-
վի , բնականապէս անդամները ան-
շարժ կը մնան . եւ արտառուօք աւել-
ցուցի . հոգեւոր Տէր , ի՞նչ ըրիք ,
մենք ամենքն ալ որպիսի բարի դիտ-
մունքներ եւ յայտեր ունէինք , իսկ ձեր
տէրութիւնը քանի՞ տուր խորհուրդ-
ներ յայտնեց : Մենք մի սիրտ եւ մի
հոգի . եւ մասնաւորապէս մեր Արքե-
պաշտը ո՞րչափ աշխատեցանք երկուց
աթոռոց միութեանը համար ձեր ան-
ձին վրայ , որով մէջ տեղէն վերնայ
կրեթին այն ամօթալի գոտութիւնը ,
որ անտանելի եղեր էր ամենուն : Եւ
չեմ գիտեր ի՞նչ ահաւորութեամբ հոգե-
ւոր տէր , նոյն օրը խաղաղութեան եւ
սիրոյ հիմը դնելու տեղ , ոչ միայն
մեր հեծութեանց տխուր յիշատակ-
ները ուղեղիք նորոգել . այլ ներե-
ցէք զրուցածիս) հակառակութեան
եւ առեւտրութեան սատանայանական
հիմքը դնելու փոյթ ունեցաք : Ես
գալթիկալեալ եմ . կաթօլիկին հասա-
րակութիւն իսկ գալթիկալեալ է .
կրեթի մեծագոյն մասը եւ միւլ թա-
նիւ (որպիսի յաւ կը պատճառէ զրու-
ցելը) թէ օտարք իսկ գալթիկալեալ
են : Գուք մեր որտեղը կայծակնա-
հար ըրիք , մեր սրտին զգացմունք-

ներսին օրոյս անտանելի յայտնեք .
ներք խեղդեցիք : Գոթաղգաւար ժո-
ղովրդեան եւ կրեթին շատերուն գը-
րոյցքը ճանարեցան , որոնք շատ ան-
գամ մեր երեսին դէմ կըրկորդէին
այս խօսքերս թէ « անմիաներ , աշ-
խատեցէք Հասունին համար , դուք
Անտոնեաններ , առաջին հարուածը
դուք պիտի ընդունիք » եւ զատնը
ամէնը ըսելու առեսն , արտասուքս
չէի կրնար զսոցել : Գեր . կաթօլիկո-
սը բոլորովին այլալոյն խօսակցանե-
լու պարտաւոր եղաւ , թէ այս գոր-
ծը գովելի բան մը չեղաւ . բայց ինչ
պիտի խօսակցանութիւն որ կը յաւե-
լուր թէ այլ կեցողով մը չէր կրնար ը-
նել . ըստ որում ինքը չէր ընտրել , այլ
Ս . Ժողովրդ : Այն ատենը պատաս-
խանցի , թէ հոգեւոր տէր , հանդի-
սութեան երկու օր յառաջ դուք
ինծի հետ խօսեցաք իրեւ հայր եւ
բարեկամ , եթէ Ս . Ժողովրդէն այսպի-
սի հրահանգ մը ունէիք , շատ աղէկ
կրնայիք հաղորդել ինծի , այս հրա-
տարակութեան եւ գալթիկալութեան
առաջըր առնելու համար : Սակայն
Եպիսկոպոսայ շատերուն յայտնած
էիք թէ Սուրբաւ գերապաշտաւը ան-
ձամբ պիտի հրաւիրէք . որով յայտ-
նի երեսցան թէ ներքին զատ գիտա-
ւորութիւն մը ունէիք զայն մահապո-
ղանքու եւ արհամարհելու , եւ վեր-
ջապէս ոչ միայն մեր առաջնորդը , այլ
եւ մեր բոլորակալ միաբանութիւնը
ձեռքէ քամահեցանք եւ արհամարե-
ցանք : Գուք ուղեղիք յայտարարու-
թիւն մը ընել պատերազմի Սիտոնեանց
դէմ , եւ այս ալ այնչափ ճանարտ է
որ ձեր խորհրդարանին անձինքներն
իսկ , տէր Այնեան , Սուրէհիլեան ,
Ռուբեան եւ այլք արդէն սկսած էին
հրապարակաւ տարածել այս ձայնը ,
թէ « Սիտոնեանք պիտի կործանին »
եւ կը յաւելուին , թէ « այս անգամ
ամէն միշտ « Ի դործ պիտի դուրս այս
միաբանութիւնը արմատէն ջնջու-
են . եւ » . արքեօք ասոնք ծանր
գալթիկալութիւններ չէն , ժողովրդ-
դեան մէջ որոշմն ցանկ չէն : Կաթօ-
լիկոսը պատասխան կուտայ թէ « ա-
սոնց վրայ ետք կը մտածուի մէկը
մնան » : Այսպիսի պատասխանոց մը
վրայ չուարեալ , ըսի . ուրեմն հոգե-
ւոր տէր , եթէ անգամ պատերազ-
մը հրատարակուի Սիտոնեանց դէմ ,
նորա նաեւ թիկունքները դարձունե-
լով վեհաճանաչութեան պէս չարիտի մեռ-
նին , այլ եթէ մեռնիլը անոնց ճա-
կատագրին է քաջալերութեամբ կուրծ-
քերէն պիտի զարնուին : Կաթօլի-
կոսը ինչպէս կըրկորդ մը կը պատասխա-
նէ . ուրեմն դուք պատասխանութիւն
կուղէք հանել , ես ալ իմ պատրիար-
քական կատարեալ իշխանութեամբ
կը պատմեմ զձեզ : Գիտեցէք . արքե-
պաշտը Արքայօր էք . արքեպիս Բրօքա-
կանտան Արքայութեան մշտնջենաւ
րութիւնը ջնջած է . նա եւ ոչ իսկ Սի-
տիւքայ Եպիսկոպոս է . եւ Ս . աթոռը
չուղեր գիւնը ճանչեալ , եւ ոչ ձեզի
պաշտպանութիւն ընել , դուք որուն
պատահած էք , ո՞վ պիտի պաշտպանէ
զձեզ եւն . պատասխանեցի , հոգեւոր
տէր , մեր գիտաւորութիւնը չէ ա-
պրատարութիւն հանել ինչպէս
ենթագրէք . ապա ինչպէս հարկը
ստիպէ պիտի պաշտպանենք զմեզ :
Ս . Ժողովրդ քանի որ մեր Արքայօր
ոչնչութիւնը չէ յայտնած մենք
միշտ առաջնորդ պիտի ճանչնանք մե-
զի Գաղանձեան Հ . Սուրբաւ գերա-
պաշտաւը , եւ վատահասարակ Ս . Ժո-
ղովրդին արդարութեանը եւ զթու-
թեանը կը յուսանք կրօնաւոր թէ
մեր միաբանութիւնը չկործանուիր :

Ձայն ըսելով համարեցի ձեռքը եւ
տխուր եւ գալթիկալեալ դուրս ելայ :

Գիտէ՞ք : Այս յայտարարութիւնը ի-
նքեւ ծիրանաղջեւոր կարգինալ
Պառնապոյնի ճիշդ խաղերէն իմարդ մա-
նութիւնը իրեն տուի , Երբոր մեր
դատին համար 1867 հոկտ . 27 ին
Արքայօրս հետ միատեղ Հոգով գա-
ցինք : Որովհետեւ Ս . կարգինալը
լաւ ըլլալով Գեր . Հասունեանին
հետ ըրած խօսակցութիւնին , հե-
տաքրքրութիւն ունեցէր էր տեղե-
կանալու . եւ արդէն իսկ յայտնի ը-
սեր էր մեզի թէ Գեր . Հասունին ա-
նիրաւ հրահանգներ չէր տուած :
Յուսկ յետոյ անոր ի հոգով ըրած
մեզի դէմ զրպարտութիւնները ըստ
օրինի գրով տրուեցան մեզի , որով
մեր կողմանէ ալ անոնց պատասխանը
զատ զատ գրեւեւ ետք , ժողովրդին
ատենար երբոր շատ քննութիւննե-
րէն ետք արդարութիւնին հաստա-
տուեցաւ , 1868 հոկտ . 29 ին վառօք
կոտանդուալ օլիս գարձանք : Լաւ
իմացաւ Հոգովնոյն ժամանակը Գեր .
Հասունեանին մեր վրայ ունեցած
գիտմունքները , որով կուղեր հե-
տընէտէ վաւերը կործանել , միա-
բանութիւնները քակել , գալթիկները
քանդել , եւ կը կրկնեմ դարձեալ թէ
ծիրանաղջեւոր կարգինալ Պառնապոյն
ասոնց ամենուն տեղեկութիւն ունէր
եւ քանի քանի անգամ այս մեր ա-
կանջները լսեցին իրմէ այս խօսքերս
թէ « Հասունը 25 տարուէն ի վեր
խաղեց զմեզ » եւ երբոր կը տեղեկա-
նամ կըսէր գրեթէ ամպերէ վար կկո-
նամ . . . :

Իսթիքսիւնն է : Սակայն այս
ի՞նչ անհաւատարկ փոփոխութիւն
ներ . . . որպիսի գաւապտան մը ուր
արդար անիրաւ , անմեղ մեղաւոր
դատուեցաւ ի շնորհս Գեր . Հասու-
նին . . . տարօրինակ ժամանակ մը ուր
օրէնքը արդարութիւնը Գեղիկեանի
լապաւերով պէտք է փնտուել . ո՞վ
կուտ այս փոփոխութեանց պատճա-
ռը . . . խաղաղութեանց զրոյնիլը ազ-
գայ կործանող . . . ահա ասոնք եւ
այսպիսի էջ մը խորհրդածութիւններ
զիս կը պաշարեն . . . : որոնք կայ-
լային եւ կը շիթեն միտքս . . .
Սակայն հապար անգամ երջանիկ պի-
տի համարենք զմեզ այս պարագային
մէջը մեզի արդար դատաւոր եւ
պաշտպան ունենալ . Վ . Օսմանեան
պետութիւնը . նա ամենեւին ժառ-
նաւորութիւն մը չընէր իր հպատա-
կողը մէջ . նա կը պաշտպանէ եւ կը
խնամէ զամենեւին իրեն հովանաւո-
րութեան ներքեւ . եւ իր հաւատա-
րիմ ծառայները չը թողուր որ ոտնա-
կոխ ըլլան անիրաւութեան ձեռքէն :
Ի վերջ ըսնիցս իւրաքանչիւրին
ուշադրութեամբ կը յանձնեմ Սաղմոս
սին այս վեճի օրօքերը թէ « որ յաւայ
է որեւ մէ մասնաւոր յաւանքն » :

1870 մայիս 1 .
Հ . Ստեփաննոս վարդա-
պետ
Սիւրբաւ Անտոնեան

Ս Ե Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Հ Ա Լ Ի

Նէֆտանիկէն է օլթէ պիր պէլա տըր
քի , անըն իլէ միլլէվիկն վէ անա
միւպիլէլա օլան քիմէնէն տտէթա
քէօր օլուպ , վէ կէօլիւնտէ կէօլիւք
տէ օլուս Երնէ հիւ պիր չէյ կէօրէ-
մէյիւպ , խոյալը պալթըլը հաղիկէթ ,
խաթալը սէվապ , միւտահանէ ճիլիկի
կէրէլիք , թատասուպու տիւնիկէյի
զայրէթ ու համիկէթի մէյգէպիւլէ :

արվածիչ : Դահլու, Սէտա, տէմէ, ք Բօմանըն դաշապալըդ, վաղթին օլուր իւտէ, սէնին գալլինձէ եաղընշ իշ կէօրէպլիրլըր, բարայա իրթիքեապ տալին իտէպլիրլըր իտէ, պու դըյաաըն ինթիլէճէնան վաղըպալան իշին եալընըզ ճարի օլմամալը, էպլէ խտ, սէնին Տեղապաճ գերապալծաուրն վէ իլիւթին տէ պուրայա կէլմէլըրն տէ Բօմանըն դաշապալըդ վաղթինէ բաաթ կէլէպլիր, Հասունուն իքիտէ պլըրտէ վէ լալըզը մուղաքէրտթմա չաբուգ իճրա օլտուղու իշին, վաղըթ գարմայարադ պուրայա իւսթ իւսթթ Բօմա նաուրնա կէօնտէլտլին կօնդալըլարտա, եա եաղընշ, եա բարա գուլ վէթի իլէ իճրա օլապլիրլըրէ, Բաբաւնըն մուհրիկին էնթիլէճէնան կլալ Բօմանըն հալլինէ աշնա օլմայան պլըվադըպալեա սուլի իսթթմալ իտէպլիրլըր իւտէ, օն սէքիղ կիւն իշլինտէ, սէնին Հասունուն աճապա չու. օթուգ սէնէ գաղըրքըրտաա նիլէ նիլէ տեղիարտ սուլի իսթթմալ իթթիրմէմիշ տիր. Հասուն տերիղ քի Բօմանըն իշլինն տիշլին վէ նէ մէլթէպէ իհէթկլաճաթլարը օլտուղունաւ բանա պլըլըր « Ժաուայ չար եւ վաա իլըրաւնոլ քուճմէ դաաեղար » ֆագաթ Սէտա նէ եաղտըղընա աղգաթ իսթթ, տէ սէ մաղընտան չըզ աճաղ ոտլի նէթլճէլըրէ : Ինան թապլին վէճճ իշլէ թճշլլքէտէն սէլաճթէ տօղրու եիւզ թութար, կիրտապտան սաղընըր, դօլուն գուղու զալլա գուրտաան, կէօլըլին բարալալըճը տօղան բէնէպիւնտէն ֆիրտըր իտըր : պու սա հիհ տիր վէ հէմ թապլին : Սէտանըն գալլինձէ չու գաչար պու գաչար Բօմաան, օրաաթըրնէ՝պէլէմիշ, պալթագ խանէ՝ վէ, եա կիրտապ, սէքէնէպի գուրտ վէ բարալալըճը ճանլըլէլըր մի տիրլըր, քի հէր կիտէն հէմէն գաչալայա պաղսըն իքի էլլլէ պլըրքէյաթ պլլէ պլըր զապլթ վէ բապըլթա վար, Բօմանըն բօլիսի պու տէրէճէլրաթ դապտըզ, կէվլէք, եա մուրէնէքիպ վէ պօղուգ հալլըրտէ մի տիր աճապա, քի իսթթիրլըրի եէրան պլլէ պէյլէ գօլալըզ իլէ ին. ֆիլէճէնանը գաչըրսընլար, վէ եինէ միւթէնասիհ օլմայալ, Ստեփանեանը գաչըրսընլար, Հանըմեանը պէրապէրինէն օլան իւշ նէֆէր բէհապլին վէ օն իքի թալէպէ իլէ եինէ գաչըրսընլար, վէ պուրնլար տա էլ վէմէնլըլ, կիւլ, եինէ Սէտանըն գալլինձէ Սուքիտա վէ Պահտլար գերապալծաուկիպի պաշլընա, վէ Բարայա գարըր « Էլգա մայէսթա » կիպլ աղըր ճինալթթ սահիլպլըր օլան աաաալարը գաչըրսընլար : պու նէ՝ հալ վէ հիքմէթէճ Սէտա, պուճաա պլըր պիրլինի թութմաղ նապլլըլթլըրինա՝ ալըգտան աշըլա չու իքի նէթիճէլըրտէն պլըրի մութլալ գուրէթմա աղաշըր լմաղտաաթըր, եա պուճար գալմամը չլար, վէ սէն պու հալլա եալանճըսըն, եա տա Բօմա իտարէպիւնին իսթթմէտլլի հալլա, գաչըլ կէլէպլլէլըրի մութլապ պլըր հիքմէթթաճընտաաաղըր վէ պուճաա մագալթ իլէ մէտճ ու սէնա իթմանի Բօմա իտարէպիւնին պօղուգըրուճա աշլըքտա սիւրէնա աղաշըր լմաղտաաթըր, քի պիւսնտէն պլըրիսի տիր, լաթին հա՝նըրսըր իտէ, սէն քէնտին ալըրա էթ, պիգ սանա պլըրաղըրըլ, աճաղ չուճու լաթըրնաան չըզարմա քի, Բօմաաա իքի իտարէ եօգ, եանկ բուհանի վէ ճիւսանի, պլըր իտարէ տիր, վէ հէր մուամէլէ Բաբա հաղըլթլէլըրինին իսթի չէրիֆի իլէ իրա օլալա, վէ չլմէնարթիլըր եօլունաան պաչըպաա չըզ աճաղ լարլըր. եօգ տուր : Պագալմըր շիմտի Սէտա նէ եալան

